

пътя: Орхание—прохода на балканския гребенъ, Сръдна Гора, бръговетъ на Марица. Презъ февруарий 1878 г. ние стигнахме въ Пловдивъ. Армията на Сюлейманъ паша бѣше разпрѣсната отъ нашитъ доблестни войски. При все това тамъ ние срещнахме по-голѣмъ; страшенъ врагъ, който грабна неизчислими жертви изъ редоветъ на армията. Думата е за тифусната епидемия: съ тоя врагъ ние лѣкаритъ встѣпихме въ ожесточена борба. А въ тая борба бѣхме почти безоръжни: нѣмаше помѣщения, медикаменти, персоналъ — болнитъ лежеха на пода върху слама, притиснати единъ до други. Тая борба бѣше неравна, но и ние лѣкаритъ не отстъпвахме. Така смъртнитъ случаи постепенно почнаха да намаляватъ — само любовта къмъ ближния и енергията, неизчерпаемата енергия побеждаваха смъртта... Персональтъ напръгаше всички сили, изнемогвайки въ неравната борба и отдавайки се всецѣло на тая благородна работа, която му бѣ предопредѣлена отъ съдбата. Въ числото на заболѣлитъ отъ петнистъ тифъ бѣхъ и азъ, но види се на Всевишния е било угодно да пощади живота ми. Не малко борци излѣзоха отъ строя: за мнозина отъ тѣхъ сочатъ надписитъ на Софийския паметникъ — но всички тѣхни имена далечъ не сж записани върху неговитъ каменни плочи...

Следъ като оздравяхъ, азъ бѣхъ пренесенъ отъ заразната болница въ друга — при окупационнитъ войски, гдето и останахъ до края на войната.

Сега, когато моята мила родина е поробена отъ насилници, азъ — безсиленъ да ѝ помогна, на нея, на моята мила майка, като се прекланямъ въ подножието на паметника на моитъ съратници, труженици — свѣтли герои, позволявамъ си вмѣсто вѣнецъ да ги приветствувамъ съ дружеско и топло слово.

Въ Пловдивъ азъ живѣехъ въ дома на митрополитския секретаръ Патерикосъ.